

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Beslissing in de zaak onder nummer van: D2021/3117

Kenmerk: D2021/3117

Datum uitspraak: 2 februari 2022

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Den Haag heeft de volgende beslissing gegeven inzake de klacht van:

A, wonende te B, klager, gemachtigde: mr. I.P. van Rossen, werkzaam te Amsterdam, tegen:

C, huisarts, werkzaam te D, beklaagde, gemachtigde: mr. S. Slabbers, werkzaam te Utrecht.

1. Het verloop van de procedure

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:- het klaagschrift met bijlagen, ontvangen op 20 mei 2021;- het verweerschrift met bijlagen;- het proces-verbaal van het mondelinge vooronderzoek, gehouden op 20 oktober 2021;- de brief van klager, ontvangen op 26 november 2021 met een USB-stick; en- de brief van beklaagde, ontvangen op 26 november 2021, met bijlagen.

1.2 De mondelinge behandeling door het College heeft plaatsgevonden ter openbare terechtzitting van 15 december 2021. De partijen, bijgestaan door hun gemachtigden, zijn verschenen en hebben hun standpunten mondeling toegelicht. De gemachtigde van klager heeft een pleitnotitie overgelegd.

2. De feiten
2.1 Beklaagde, huisarts, is de zus van klager. Beklaagde is nooit de huisarts van klager geweest. De verhouding tussen klager en beklaagde is sinds enkele jaren zeer ernstig verstoord.

2.2 De vader van klager en beklaagde (verder: de vader) is in juni 2021 overleden. Beklaagde is evenmin de huisarts geweest van de vader.

2.3 Het CIZ heeft per 10 augustus 2018 een WLZ4 indicatie verleend voor de vader.

2.4 De rechtbank Den Haag heeft op 5 september 2018 een verzoek van beklaagde tot onderbewindstelling en instelling van mentorschap ten behoeve van de vader ontvangen, door beklaagde ondertekend op 3 september 2018. In het verzoekschrift heeft beklaagde - onder meer- vermeld: "[...]Rechthebbende heeft de ziekte van Alzheimer met een WLZ-4 indicatie; [...]Betrokkene heeft een WLZ -5 indicatie. Heeft dementie; [...]Mijn vader heeft de ziekte van Alzheimer" [...]. In de bijlage bij dit verzoekschrift, te weten de brief van 2 september 2018, heeft beklaagde vermeld dat de vader "[...] ook al duidelijk tekenen vertoonde van dementie" en "[...]en mijn vader vergeet dit dan weer omdat hij Alzheimer heeft".

2.5 Tijdens de procedure volgende op het verzoekschrift heeft beklaagde in een brief aan de rechtbank op 25 november 2018 geschreven: "[...]Bovenstaande is met name zo'n belangrijk punt voor me omdat ik me de afgelopen jaren volop als mantelzorger heb ingezet voor mijn ouders; ik heb nagenoeg alle zorg voor hen gecoördineerd. Ik ben zelf huisarts en met mijn moeder ging ik mee naar de oogarts, organiseerde de contacten en de controles bij de praktijkverpleegkundige, regelde de baxter met de apotheek, ging mee naar het BVO, bezocht met haar de huisarts[...]."

2.6 In het proces-verbaal van aangifte van beklagde tegen een oom en tante bij de politie op 25 april 2019 staat vermeld: “[...] Mijn ouders wonen beide in F en zijn inmiddels op leeftijd. Zij hebben allebei de diagnose Alzheimer. [...] dat het mijn morele plicht is als arts, ik ben huisarts van beroep, [...]”

2.7 In een brief aan het zorgkantoor op 13 juni 2018 heeft beklagde vermeld: “[...] Mijn vader heeft Alzheimer [...]”

2.8 In een notariële klachtprocedure (in 2019) heeft beklagde vermeld dat de vader de diagnose dementie heeft.

2.9 Na het overlijden van de vader in juni 2021 heeft beklagde de beschikking gekregen over zijn medisch dossier. In het medisch dossier van de vader zit de brief van E, specialist ouderengeneeskunde/kaderarts psychogeriatricie van 8 maart 2018 aan de huisartsen van de vader, waarin staat vermeld: “Conclusie Er is sprake van cognitieve stoornissen op meerdere domeinen o.b.v. beginnende dementie, mogelijk M. Alzheimer. Dhr heeft moeite met zijn diagnose, kent zijn voorland. Hij is gevoelig voor stemmingsstoornissen/depressie [...]”

3. De klacht

Klager verwijt beklagde, zakelijk weergegeven, dat zij: a. op diverse momenten en bij diverse instanties in haar hoedanigheid van arts valse verklaringen heeft afgelegd over de geestelijke gezondheidstoestand van de vader (te weten dat hij aan dementie/alzheimer leed,) althans verklaringen waarvan zij de juistheid niet heeft vastgesteld; b. ten onrechte heeft nagelaten voorafgaand aan haar mededelingen over de geestelijke gezondheid van de vader een onafhankelijk arts te raadplegen; enc. bewust onjuist heeft verklaard over de medische toestand van de vader (te weten dat hij aan dementie leed) in een klachtprocedure. Desgevraagd heeft de gemachtigde van klager tijdens de mondelinge behandeling toegelicht dat in de brief van de specialist ouderengeneeskunde, weergegeven onder punt 2.9 weliswaar vermeld staat “beginnende dementie, mogelijk M. Alzheimer”, maar dat daaruit niet volgt dat de diagnose dementie is gesteld.

4. Het standpunt van beklagde

Beklaagde heeft primair op twee gronden een beroep gedaan op de niet-ontvankelijkheid van klager. Ten eerste is klager volgens beklagde niet-ontvankelijk in zijn klacht omdat zowel de eerste als de tweede tuchtnorm niet van toepassing zijn op de zaken die klager haar verwijt. Ten tweede is klager niet-ontvankelijk omdat hij niet is aan te merken als belanghebbende in deze procedure. Enerzijds stelt hij zich op het punt dat hij gevolmachtigd is deze procedure te starten (welke volmacht geldt wanneer de vader niet langer wilsbekwaam geacht kan worden), anderzijds zegt hij de procedure met instemming van zijn vader te voeren, waartoe hij door de vader ondertekende verklaringen overlegt. Beklaagde betwist met klem de geldigheid van de door klager overgelegde verklaringen. Subsidiair bestrijdt beklagde de klachten en de daaraan ten grondslag gelegde stellingen.

5. De beoordeling

5.1 Het College zal eerst de vraag beantwoorden of het tuchtrecht in dit geval van toepassing is. Het College stelt voorop dat er sprake is van een zeer ernstig verstoorde familierelatie, waarbij de ruzie overigens verder gaat dan het onderwerp van deze klacht. Het College hecht eraan te benadrukken dat het zich vanzelfsprekend beperkt tot een juridische beschouwing van de gedragingen, in dit geval uitingen van beklagde, die onder het medisch tuchtrecht zouden kunnen vallen. Tijdens de mondelinge behandeling is gebleken dat de klachtonderdelen a en c zien op de uitlatingen van beklagde waarbij zij op verschillende momenten heeft

gezegd of geschreven dat de vader leed aan dementie of ziekte van Alzheimer, of deze diagnose had, terwijl er op die momenten volgens klager slechts sprake was van een beginnende dementie met de mogelijkheid van ziekte van Alzheimer.5.2 Vast staat dat beklaagde geen behandelrelatie heeft of heeft gehad met klager of de vader. Het betreft hier handelingen van een BIG-geregistreeerde in de beslotenheid van de privésfeer, waarbij duidelijk is dat beklaagde handelde als mantelzorger en niet als behandelaar of onafhankelijk deskundige. De klachten kunnen daarom niet getoetst worden aan de eerste tuchtnorm van artikel 47, eerste lid, aanhef en onder a van de Wet op de beroepen van de individuele gezondheidszorg (hierna: Wet BIG).

Handelingen van een BIG-geregistreeerde die in de privésfeer plaatsvinden kunnen echter in bepaalde gevallen wel worden getoetst aan de tweede tuchtnorm van artikel 47, eerste lid, aanhef en onder b van de Wet BIG. Om te komen tot een antwoord op de vraag of in dit geval getoetst kan worden aan deze tweede tuchtnorm en dus of klager voor wat dit gedeelte ontvankelijk is in zijn klacht, overweegt het College het volgende.

5.3 De ontvankelijkheidsvraag kwam ook aan de orde in een zaak waarover het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (hierna: CTG) op 3 maart 2020 uitspraak heeft gedaan (ECLI:NL:TGZCTG:2020:61). Het Regionaal Tuchtcollege (hierna: RTG) overwoog in die zaak dat handelingen van een BIG-geregistreeerde die in de privésfeer plaatsvinden niet onder het tuchtrecht vallen, tenzij het handelen voldoende weerslag heeft op het belang van de individuele gezondheidszorg. RTG: “Er kan weerslag zijn als sprake is van (i) zeer ernstig verwijtbaar handelen in flagrante strijd met de algemene zorgplicht, (ii), handelen dat de waarden van het beroep in de kern raakt en (iii) handelen dat het vertrouwen in het handelen van een arts wezenlijk aantast.” Het CTG “voegt hieraan nog toe dat voor toetsing aan de (nieuwe) tweede tuchtnorm van artikel 47 lid 1 onder b van die wet is vereist dat sprake is van enig ander dan onder a van dat artikel bedoeld handelen of nalaten, in strijd met hetgeen een behoorlijk beroepsbeoefenaar betaamt.”

5.4 In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel dat per 1 april 2019 leidde tot deze nieuw geformuleerde tweede tuchtnorm is de beoogde invulling van die norm toegelicht: “De wijziging beoogt te verduidelijken dat het tuchtrecht tevens van toepassing is in de volgende situaties. (...) als een BIG-geregistreeerde in de privésfeer of in de hoedanigheid van een ander beroep dan waarvoor hij is geregistreerd zich schuldig maakt aan misdrijvingen van dien aard en ernst dat hij een gevaar voor patiënten vormt of het vertrouwen in de beroepsbeoefening ernstig schaadt. Hier moet gedacht worden aan levens-, gewelds-, en zedendelicten, zoals seksueel misbruik of ernstige mishandeling.” (Kamerstukken II, 2016/17, 34629, 3 (MvT), p. 22).

5.5 In dit licht oordeelt het College dat de uitlatingen van beklaagde over de gezondheidstoestand van de vader, zoals die blijken uit de stukken en uit wat door partijen tijdens de mondelinge behandeling naar voren is gebracht, niet van dergelijke aard en ernst zijn en dus in dat kader niet vallen onder de tweede tuchtnorm.

Beklaagde heeft de uitlatingen waarover wordt geklaagd uitsluitend gedaan in haar hoedanigheid van dochter van de vader, waarbij zij zich overigens in de overgelegde uitgebreide correspondentie steeds heeft gepresenteerd als privépersoon en slechts tweemaal vermeld heeft dat zij arts is. Eenmaal om uit te leggen wat zij als mantelzorger voor haar moeder/ouders heeft gedaan en de tweede maal in een aangifte waarin zij in de betreffende passage reageert op aantijgingen jegens haar dat zij als arts haar zorgplicht niet zou zijn nagekomen.

5.6 Het College is verder van oordeel dat geen enkele sprake is van enige weerslag op het belang van de individuele gezondheidszorg en het College merkt daarbij op dat

klager deze weerslag ook nauwelijks heeft gesteld, laat staan onderbouwd. Ditzelfde geldt onverkort voor de klacht van klager dat beklagde ten onrechte niet aan haar plicht heeft voldaan om in de procedure ten behoeve van de onderbewindstelling en instelling mentorschap een onafhankelijk arts te raadplegen voordat zij zich over de geestelijke toestand van de vader zou mogen uitlaten (wat daar ook van zij). De gedragingen van beklagde komen dus niet in aanmerking voor nadere toetsing aan de tweede tuchtnorm van artikel 47, eerste lid, aanhef en onder b van de Wet BIG.

5.7 Nu klager reeds op deze grond niet-ontvankelijk is in zijn klacht hoeft de tweede door beklagde gestelde grond tot niet-ontvankelijkheid geen verdere bespreking meer.

5.8 Een en ander leidt tot de conclusie dat klager niet-ontvankelijk wordt verklaard in zijn klacht. Om redenen, aan het algemeen belang ontleend, zal deze beslissing worden gepubliceerd.

6. De beslissing

Het College:- verklaart klager niet-ontvankelijk in zijn klacht.- bepaalt dat deze beslissing, nadat deze onherroepelijk is geworden, in geanonimiseerde vorm in de Nederlandse Staatscourant zal worden bekendgemaakt en ter publicatie zal worden aangeboden aan Medisch Contact, Gezondheidszorg Jurisprudentie en het Tijdschrift voor Gezondheidsrecht.

Deze beslissing is gegeven door E.P. de Beij, voorzitter, A.C. Hendriks, lid-jurist, G.J. Dogterom, M. Bezemer en B. van Ek, leden-beroepsgenoten, bijgestaan door R.C. Kruit, secretaris, en uitgesproken in het openbaar op 2 februari 2022.